

INFORME SOBRE L'ENQUESTA DE CLIMA COMERCIAL DEL SECTOR COMERÇ DE RUBÍ

SETEMBRE DE 2018

Ajuntament
de Rubí

Treball realitzat per:

j3b3economics

J3B3 ECONOMICS, S.L

Pg. Joan Carles I, 12
08320 El Masnou

1. INTRODUCCIÓ	4
2. FITXA TÈCNICA I ASPECTES METODOLÒGICS	5
3. CLIMA COMERCIAL	8
3.1. VALORACIÓ DE LA MARXA DEL NEGOCI RESPECTE L'ANY ANTERIOR	8
3.1.1 <i>Valoració de la xifra de vendes</i>	8
3.1.2 <i>Valoració del nombre de persones ocupades</i>	9
3.2. VALORACIÓ DE LES EXPECTATIVES PELS PROPERS DOTZE MESOS	10
3.2.1 <i>Valoració de les expectatives futures vers la xifra de vendes</i>	10
3.2.2 <i>Valoració de les expectatives futures vers el nombre de persones ocupades</i>	11
3.3. INVERSIONS DE MILLORA EN ELS DARRERS DOTZE MESOS.....	12
3.4. PREVISIONS DE REALITZAR INVERSIONS DE MILLORA EN ELS PROPERS DOTZE MESOS.	13
3.5. CONEIXEMENT DE NOTÍCIES, CAMPANYES I SUBVENCIONS RELACIONADES AMB COMERÇ.	14
4. SATISFACCIÓ	15
4.1. GRAUS DE SATISFACCIÓ.....	15
4.1.1 <i>Satisfacció amb l'urbanisme de la zona</i>	15
4.1.2 <i>Satisfacció amb l'aparcament</i>	16
4.1.3 <i>Satisfacció amb el volum dels negocis</i>	17
4.1.4 <i>Satisfacció amb les accions de dinamització proposades per l'ajuntament</i>	18
4.1.5 <i>Satisfacció amb les accions de dinamització proposades per les associacions de comerciants</i>	19
4.1.6 <i>Satisfacció general amb el teixit comercial</i>	20
5. CONCLUSIONS I PROPOSTES DE MILLORA	21
ANNEX: ENQUESTA DE CLIMA COMERCIAL	23

L'any 2015, el Servei de Comerç de l'Ajuntament de Rubí va realitzar una enquesta de clima comercial per tal de mesurar, a mode de baròmetre, la marxa general dels negocis detallistes i empreses de serveis del municipi.

Els resultats d'aquell estudi s'han actualitzat en aquest 2018 i s'han comparat amb els de l'any 2015, en l'informe que teniu a les vostres mans.

En aquest sentit, el lector d'aquest document podrà copsar que l'informe està desglossat en tres parts.

La primera, fa referència a l'evolució de les empreses comercials i les perspectives que tenen de futur; tant en termes de xifra de negoci com de creació de llocs de treball. En aquest bloc, es podrà observar que els establiments comercials i de serveis es troben en un escenari de prudència i d'estabilitat; en què opten per ser cauts i on les previsions futures tendeixen a l'estancament. En conseqüència, la inversió en actius se'n veu afectada.

La segona part tracta d'indagar el grau de satisfacció del teixit comercial local amb diferents aspectes que els afecten directament: urbanisme comercial, aparcament, accions de dinamització, etc. Contràriament als resultats obtinguts en el primer bloc, la satisfacció de la xarxa d'empreses obertes al públic ha millorat sensiblement respecte l'última enquesta.

Finalment, la tercera part de l'informe posa en valor els resultats obtinguts i facilita unes conclusions que es poden materialitzar en propostes de millora concretes.

Amb tot, el balanç que es fa del clima comercial a la ciutat és positiu. Malgrat la perspectiva estanca que tenen alguns negocis sobre la marxa de les empreses i la incertesa del futur, es desvetllen elements que inviten a l'optimisme com, per exemple, la satisfacció creixent en aspectes com l'urbanisme o les accions de dinamització.

2. FITXA TÈCNICA I ASPECTES METODOLÒGICS

Objectiu general de l'informe:

Valorar la marxa dels negocis detallistes de Rubí.

Objectius específics:

- Conèixer l'evolució dels negocis en termes de marge, xifra de vendes i ocupació.
- Estudiar la satisfacció general del teixit comercial amb els consumidors, les associacions i amb l'Ajuntament.
- Identificar quines variables influeixen en el benestar del sector comerç.

Metodologia

La metodologia emprada ha estat la realització d'enquestes telefòniques¹ als comerços i empreses de serveis de Rubí que disposen d'un establiment a peu de carrer, entre els dies 1 i 30 de juliol de 2018, en franja horària de matí i tarda.

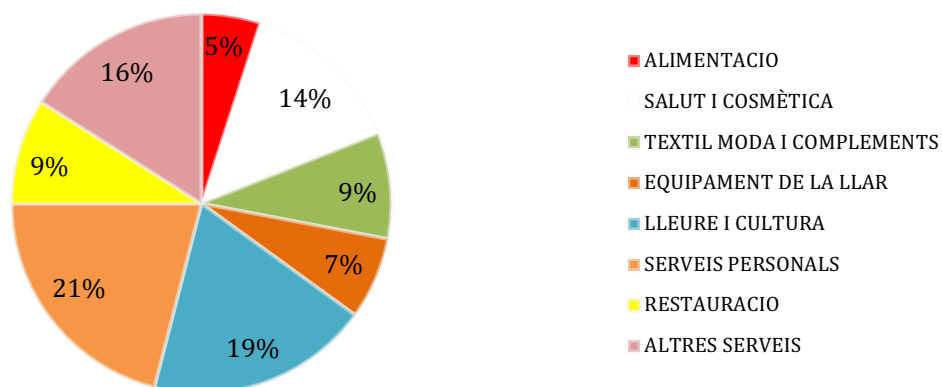
Per tal d'obtenir una mostra significativa, es realitza un mostreig estratificat segons la representativitat de sectors comercials en el conjunt del municipi.

En aquest sentit, la mostra obtinguda ha estat $n=100$, d'un univers definit de $N=633$ (base de dades aportada per l'Ajuntament amb negocis amb contacte telefònic).

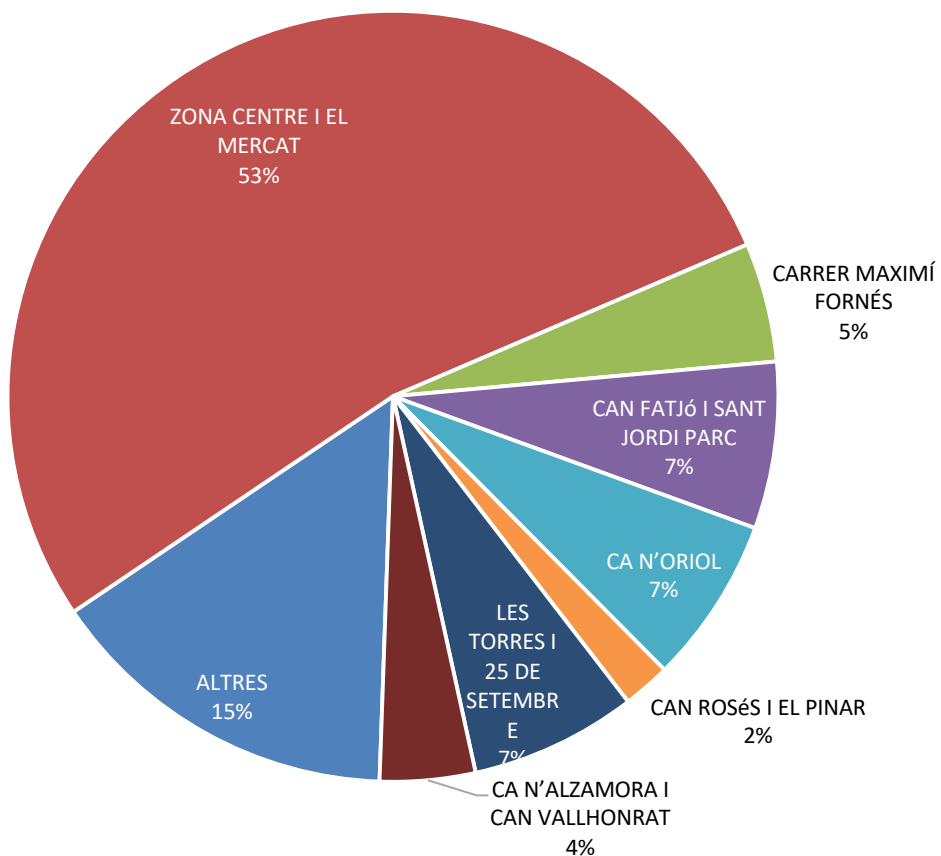
Amb tot, el marge d'error de l'enquesta és de $\pm 9,5\%$, amb un nivell de confiança del 95% i una probabilitat d'encert on $p=q=0,5$.

¹ Annex 1. L'enquesta

Distribució subsectorial de l'enquesta

Distribució de l'enquesta per zones de Rubí

Estructura de l'enquesta

L'enquesta de clima comercial s'estructura en tres blocs diferents.

El primer bloc recull dades d'identificació sectorial i de les zones del municipi on estan ubicats els negocis enquestats.

El segon bloc recull aquella informació que permetrà elaborar un baròmetre sobre l'evolució i la previsió futura en termes de la marxa del negoci; ja sigui en la xifra de vendes, en la generació de llocs de treball com, també, en les inversions realitzades.

El tercer bloc aborda els graus de satisfacció dels enquestats respecte a circumstàncies externes actuals que poden ser rellevants alhora de generar un millor clima comercial. Ens referim a aspectes com l'urbanisme de la zona, l'aparcament, les accions de dinamització comercial i els hàbits de compra.

Finalment, el quart i últim bloc fa referència a les obres de millora del carrer Maximí Fornés i a l'impacte d'aquesta actuació urbanística*.

***Nota metodològica**

El quart bloc de l'enquesta va tenir només un 5% de respostes sobre el total i d'aquestes, una part important foren Ns/Nc. En conseqüència, la informació obtinguda ha estat molt poc rellevant i sense interès estadístic.

El motiu d'aquesta baixa propensió a la resposta fou que la mostra aleatòria simple aplicada al call center no va obtenir suficient gruix de respostes en aquest bloc atès que la majoria d'empreses localitzades estaven en carrers que no corresponien a la quota d'aquest bloc.

Per tant, el present informe no presenta resultats en relació al quart bloc.

3.1. Valoració de la marxa del negoci respecte l'any anterior

3.1.1 Valoració de la xifra de vendes

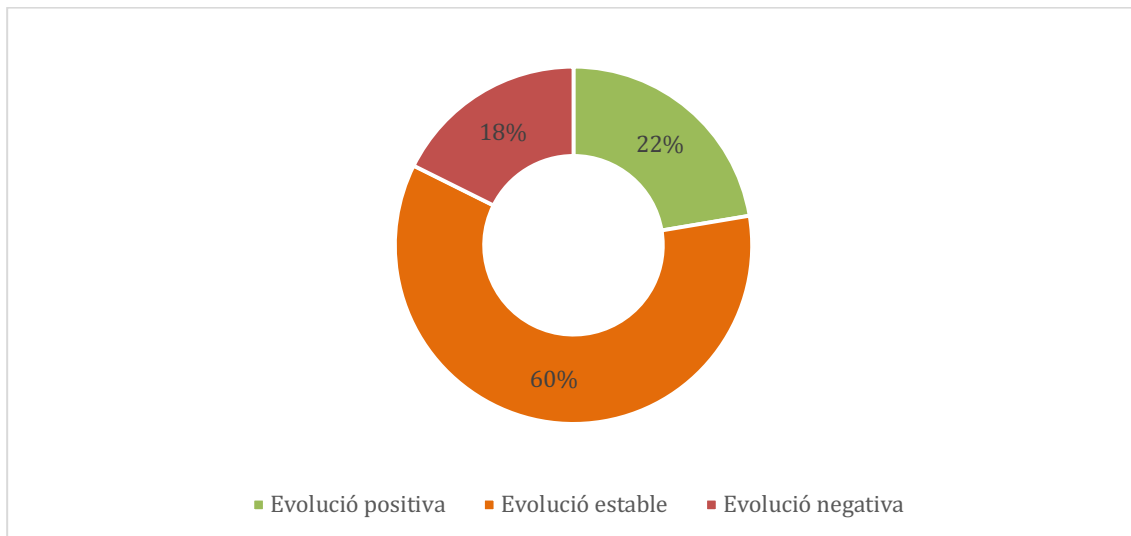
La majoria d'empreses (60%) manifesten haver tingut una evolució de la seva xifra de negocis semblant a la de l'exercici anterior.

D'altra banda, el 22% dels comerços i empreses de serveis del municipi ha experimentat un increment de vendes. Concretament, han incrementat la seva facturació respecte el període anterior en un 20%.

Tanmateix, un 18% dels negocis amb establiments a peu de carrer han sofert una davallada de les seves vendes. En aquest cas, la mitjana d'aquesta variació negativa ha estat del -19% respecte l'any passat.

Amb tot, si es calcula la variació ponderada tot tenint en compte els tres supòsits de variació (positiva, estable i negativa), es pot concloure que les empreses comercials i de serveis han millorat un 2,8% la seva xifra de negoci en relació als dotze mesos anteriors.

Gràfic 1. Xifra de vendes respecte l'any anterior

Els resultats obtinguts estan per sobre de l'*Índice de Comercio Minorista (INE)* que, apunta una millora de l'1,7% (de mitjana) de la xifra de vendes dels establiments comercials a Catalunya, respecte el mateix període juliol del 2017 (a preus corrents).

Per tant, l'evolució de les activitats comercials i de serveis de Rubí estan lleugerament per sobre de la mitjana de Catalunya.

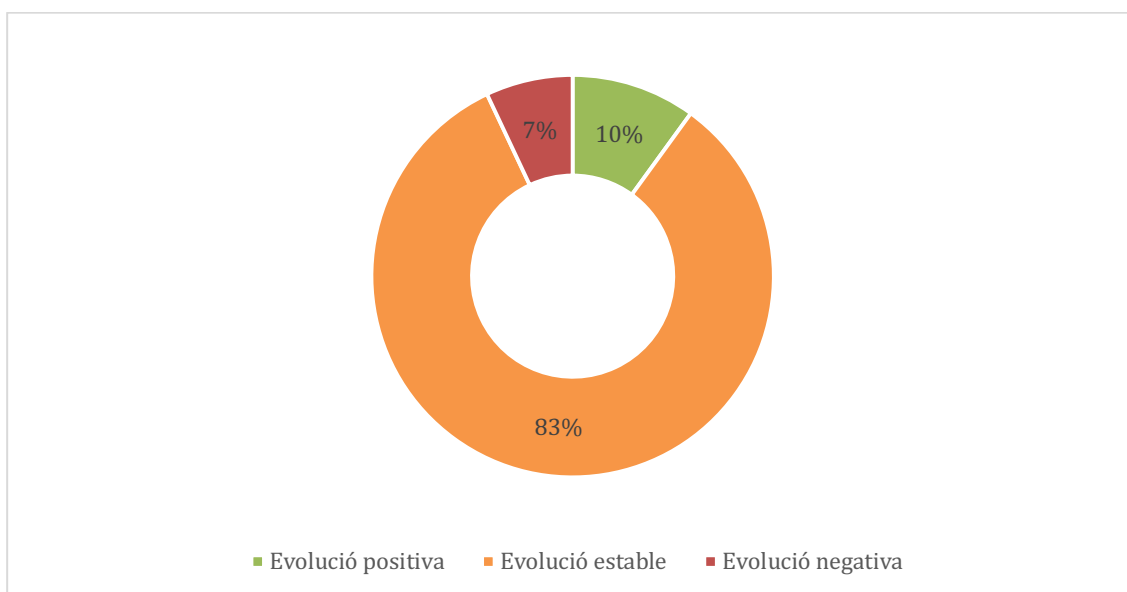
3.1.2 Valoració del nombre de persones ocupades

El nombre de persones ocupades s'ha mantingut estable (83%) respecte l'any anterior i, fins i tot, un 10% manifesten haver creat nous llocs de treball durant aquest últim any i només el 7% manifesten haver reduir plantilla.

Per tant, el 3% de les empreses comercial de la ciutat han creat llocs de treball respecte l'últim exercici. Tot i això, l'enquesta realitzada no recollia el nombre de llocs de treball creats o destruïts. Per aquest motiu, no es pot fer una afirmació concreta sobre l'evolució de l'índex d'ocupació.

Si partim de les dades ofertes per l'*Índice de Comercio Minorista (INE)* que, apunta una millora de l'0,3% de mitjana de l'índex d'ocupació a Catalunya en el sector comerç, respecte el mateix període 2017, es pot fer la hipòtesi que tot i que el 3% d'activitats empresarials ha creat ocupació, aquesta mostra símptomes de ser contractacions puntuals.

Gràfic 2. Nombre de persones ocupades respecte l'any anterior

3.2. Valoració de les expectatives pels propers dotze mesos

En aquest apartat s'analitza quina expectativa tenen els establiments detallistes per l'evolució de la marxa del negoci en els propers dotze mesos.

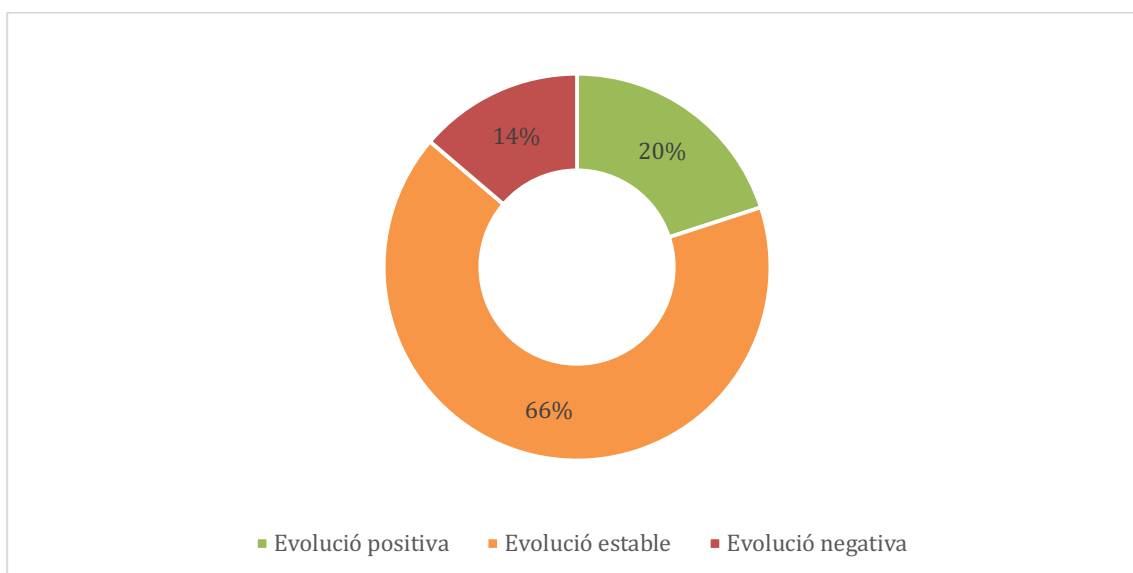
A continuació, es detalla la valoració concreta en relació a la xifra de vendes, el nombre de persones ocupades, el marge comercial i la marxa del seu negoci.

3.2.1 Valoració de les expectatives futures vers la xifra de vendes

Dues tercers parts de les empreses de comerç i serveis del municipi (66%) estima que la xifra de negoci pel proper any serà molt semblant a l'actual. Per tant, es diagnostica un optimisme moderat; ja que si es ponderen els tres escenaris (positiu, estable i negatiu) la variació futura de vendes es quantifica en una millora de l'1%.

Aquest estat d'ànim contrasta amb l'enquesta de clima comercial realitzada l'any 2015 en què el 55% de les empreses van manifestar unes previsions de futur optimistes. En aquest sentit, es posa de manifest que fa quatre anys el sector comerç esperava una reactivació al consum imminent (després d'uns anys de desacceleració econòmica). Ara però, l'optimisme d'aquell moment s'ha reconvertit en una estabilització de les perspectives.

Gràfic 3. Expectatives de la xifra de vendes pels propers dotze mesos

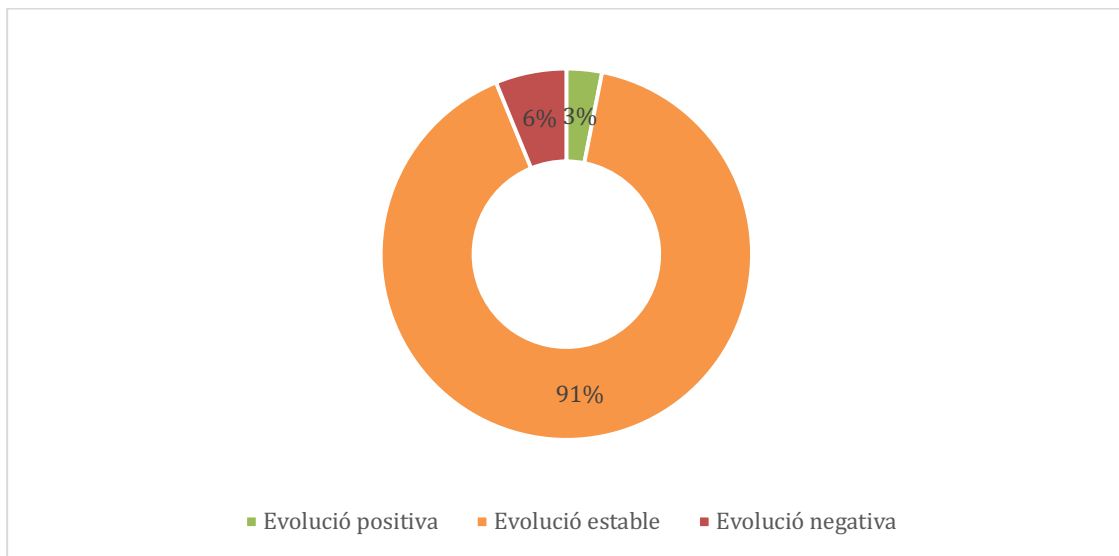

3.2.2 Valoració de les expectatives futures vers el nombre de persones ocupades

Pràcticament la totalitat de comerços enquestats manifesten que el nombre de persones ocupades es mantindrà estable durant el proper any.

En aquest sentit, la previsió que fan els negocis detallistes del municipi és de que es mantindrà el nombre de llocs de treball i, per tant, implícitament auguren estabilitat i manteniment de la marxa global de l'empresa.

Gràfic 4. Expectatives del nombre de persones ocupades pels propers dotze mesos

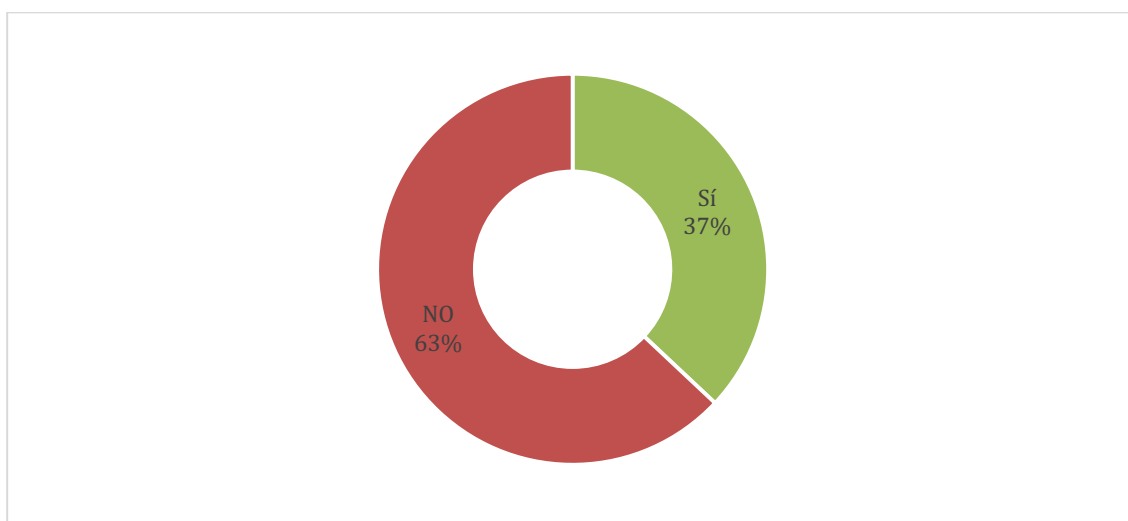
Si es compara aquesta percepció de futur amb l'obtinguda en l'enquesta de clima comercial del 2015, es fa palès, novament, que fa quatre anys el baròmetre diagnosticava un grau més d'optimisme ja que el 19% d'empreses del municipi preveien crear nous llocs de treball pel proper any.

3.3. Inversions de millora en els darrers dotze mesos.

Les inversions en immobilitzat indiquen quin grau de preparació tenen les empreses per encarar èpoques presents i futures.

En aquest sentit, un elevat percentatge de les enquestes a comerços i empreses de serveis (63%) manifesta no haver invertit en la millora del seu establiment durant el 2018. Aquestes dades són diametralment oposades a les obtingudes l'any 2015 en què el 63% manifestava haver invertit.

Gràfic 5. Inversions de millora en negoci en els darrers 12 mesos

Per tant, es diagnostica un alentiment de les inversions en capital i béns d'equip del sector comerç. Aquest fet que pot tenir dues explicacions diferenciades:

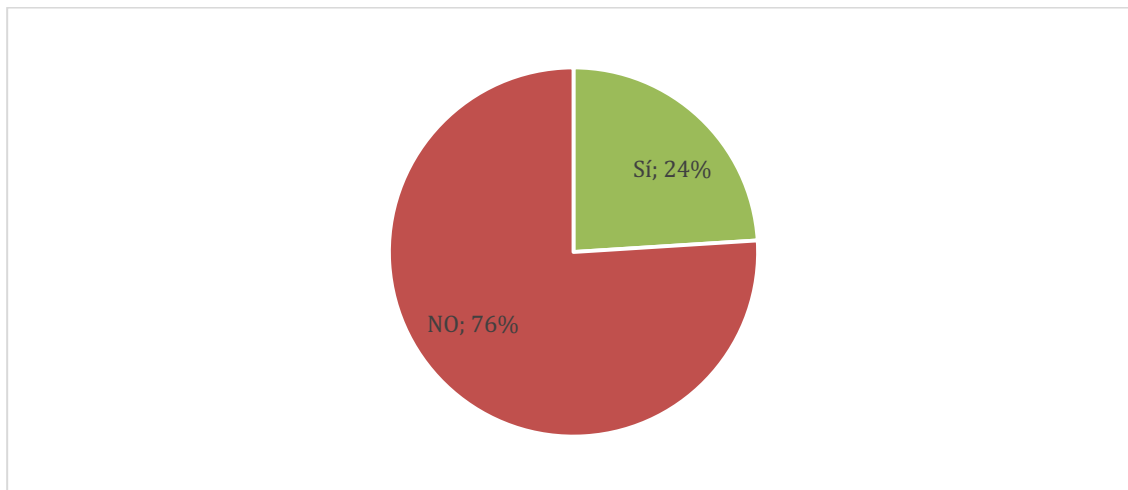
- 1) El sector comerç ha anat invertint en els anys anteriors per tal de renovar els seus actius i, ara, es troba en plena fase d'amortització capital, fet pel qual és poc convenient invertir a curt/mig termini.
- 2) El sector comerç disposa d'un immobilitzat obsolet i caduc; fet pel qual podria tenir efectes en la pèrdua de competitivitat del teixit comercial i generar poca atractivitat i, en conseqüència, propiciar fugites de despeses cap a altres indrets.

En qualsevol cas, atès que el qüestionari no contemplava la recollida de dades que aportessin aquesta informació addicional, es considera poc apropiat fer una afirmació a partir de les observacions quantitatives.

3.4. Previsions de realitzar inversions de millora en els propers dotze mesos.

Les previsions de futur en termes d'inversió són, també, poc encoratjadores atès que només el 24% afirma que en el proper any es realitzarà una inversió de millora en els actius no corrents de l'empresa.

Gràfic 6. Previsions de realitzar inversions de millora en els propers 12 mesos

Aquestes dades contrasten novament amb les obtingudes l'any 2015 en què el 51% dels negocis de venda al detall o serveis preveien dur a terme una inversió en el següent exercici. Aquesta dada avala la possibilitat contemplada en l'apartat anterior que explicava que el baix grau d'inversió actual pugui ser originat per altres inversions realitzades en el passat immediat.

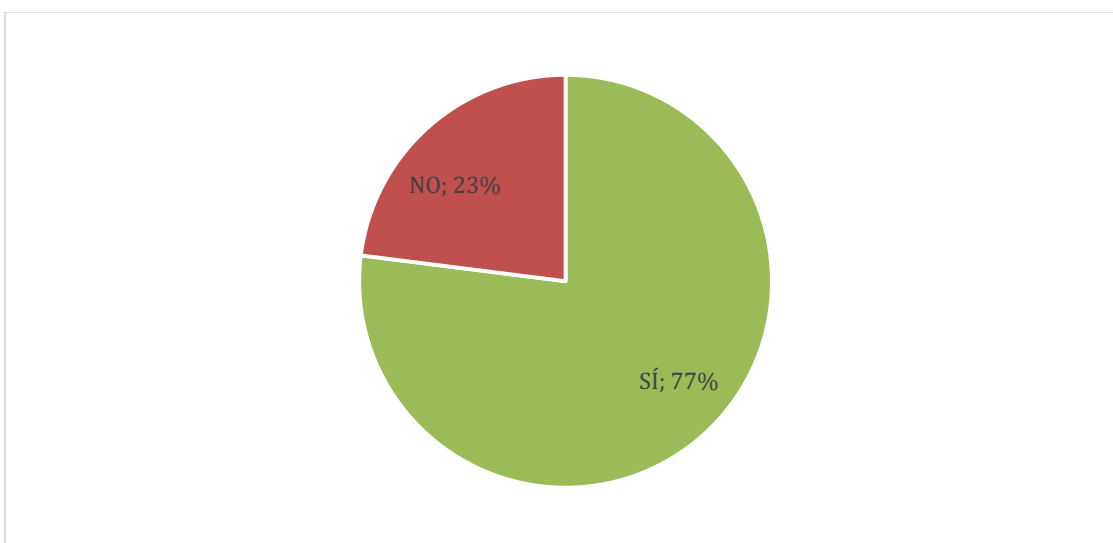
Malgrat tot, és un símptoma d'alentiment de la marxa econòmica que tres quartes parts del teixit econòmic a peu de carrer estigui disposat en invertir properament en els seus negocis.

3.5. Coneixement de notícies, campanyes i subvencions relacionades amb comerç.

Una proporció elevada de comerços i serveis (77%) manifesta estar assabentat, de manera regular, de les notícies, les campanyes i les subvencions relacionades amb el seu sector.

En aquest sentit, es pot afirmar que el teixit comercial de la ciutat s'informa d'aquells aspectes que li concerneixen i que són del seu interès.

Gràfic 7. Grau de coneixement de notícies, campanyes, subvencions

4.1. Graus de satisfacció

Mitjançant una escala de l'1 al 10, on 1 és gens i 10 és molt, s'aborden els graus de satisfacció dels comerços enquestats en relació a diversos aspectes com l'urbanisme i aparcament de la zona, volum del negoci, accions de dinamització portades a terme o, fins i tot, el propi teixit comercial del municipi.

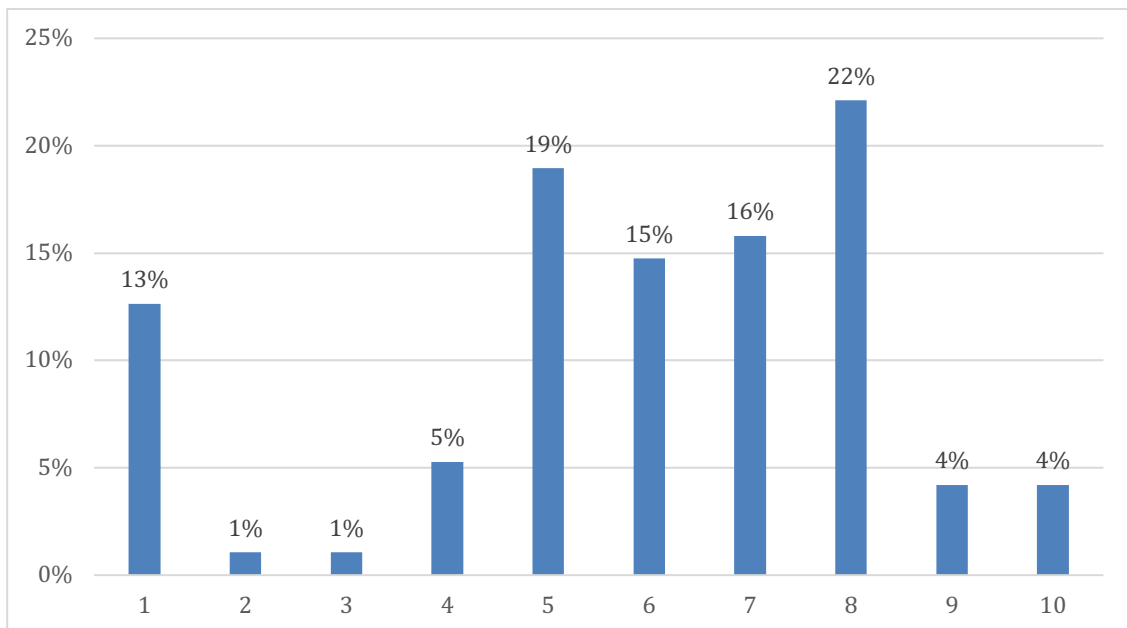
4.1.1 Satisfacció amb l'urbanisme de la zona

L'urbanisme de la zona s'entén com aquells elements arquitectònics ubicats en la via urbana que afavoreixen el passeig i faciliten el trànsit de persones i el fan més agradable. És a dir, mobiliari urbà, il·luminació, enjardinament, amplada i estat de les voreres, etc.

En aquest sentit, la valoració que fan els negocis a peu de carrer d'aquest àmbit és positiva. Concretament, la valoració mitjana és de 5,9/10; una dada que ha millorat d'ençà la última enquesta (2015) en què la puntuació fou de 4,8/10.

Per tant, la satisfacció dels comerços amb l'urbanisme ha millorat en aquests darrers anys.

Gràfic 8. Histograma del grau de satisfacció amb l'urbanisme de la zona

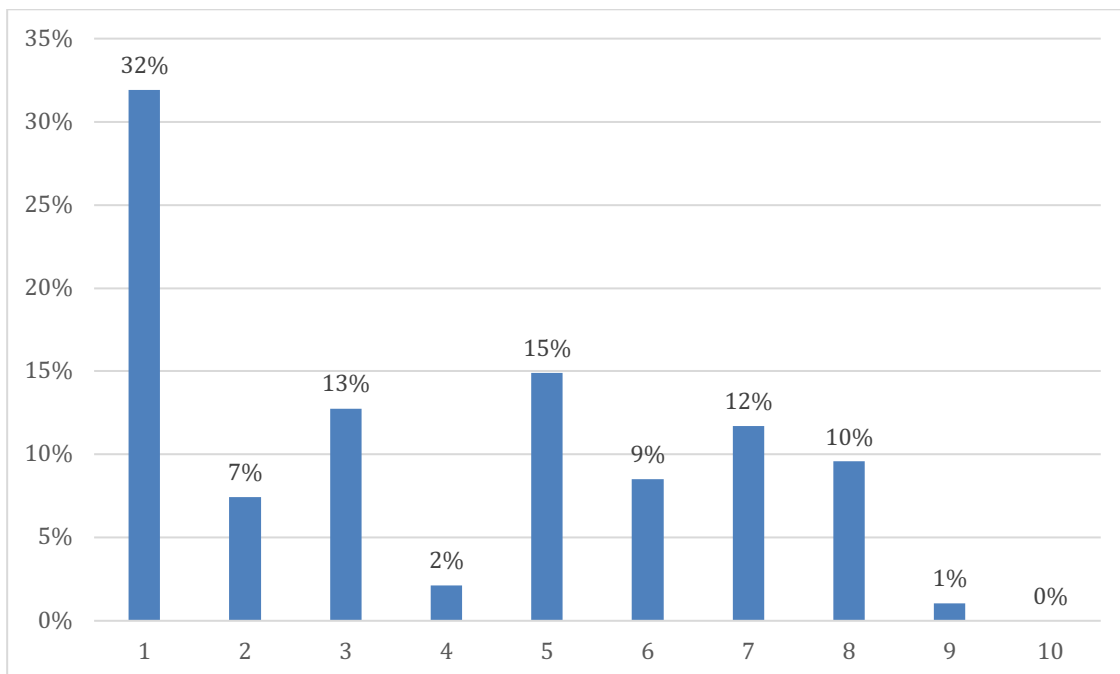
4.1.2 Satisfacció amb l'aparcament

Els establiments amb un local comercial o de serveis valoren negativament les places d'aparcament de rotació que hi ha en el municipi.

De fet, es tracta de la puntuació més baixa (3,9/10) del conjunt d'aspectes que es varen preguntar.

Tanmateix, la percepció també ha millorat des de la última enquesta de clima comercial (2015) atès que, en aquell moment, la valoració que es va fer fou de 3,5/10. Per tant, tot i haver millorat lleument, encara és un aspecte que requereix de solucions des de l'òptica del sector comerç.

Gràfic 9. Histograma del grau de satisfacció amb aparcament disponible a la zona

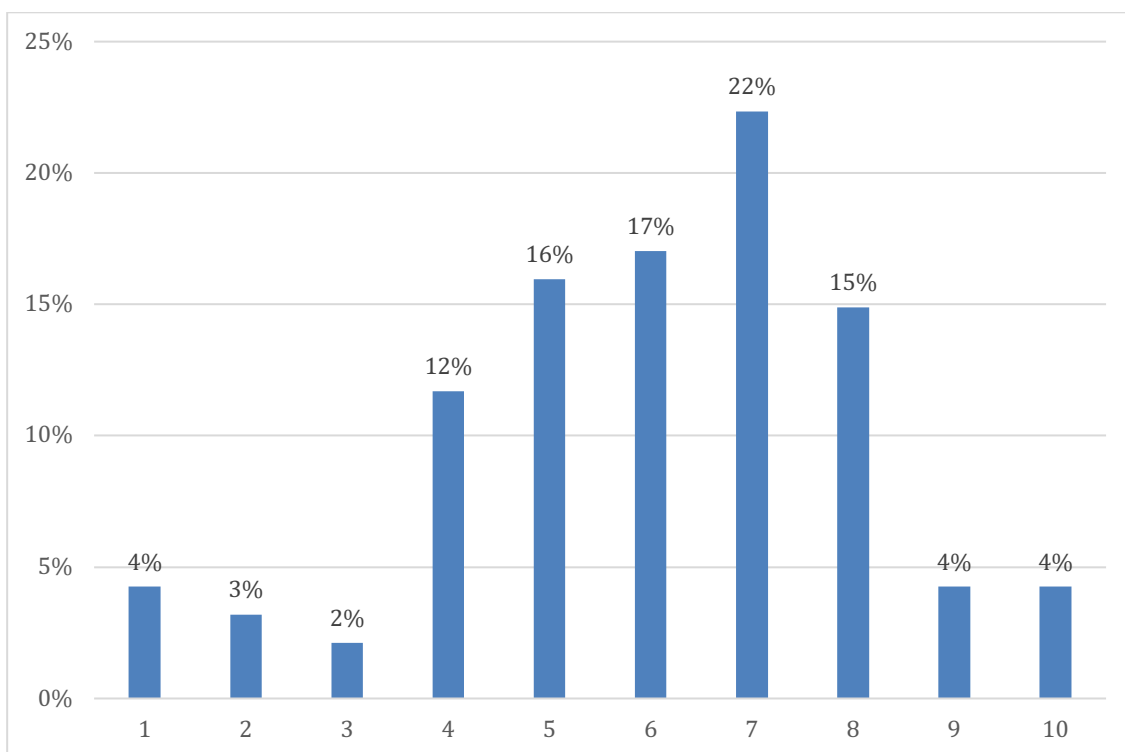
4.1.3 Satisfacció amb el volum dels negocis

Els establiments de la ciutat estan mitjanament satisfets amb el volum de vendes dels seus negocis.

Concretament, la valoració mitjana que en fan és de 6/10; una sensació que també ha millorat sensiblement des de l'última enquesta (2015) en què la puntuació va ser de 5,7/10.

Per tant, les empreses del sector comerç apunten a una certa millora en els darrers anys en el volum de negoci del teixit comercial.

Gràfic 10. Histograma del grau de satisfacció amb volum de negoci

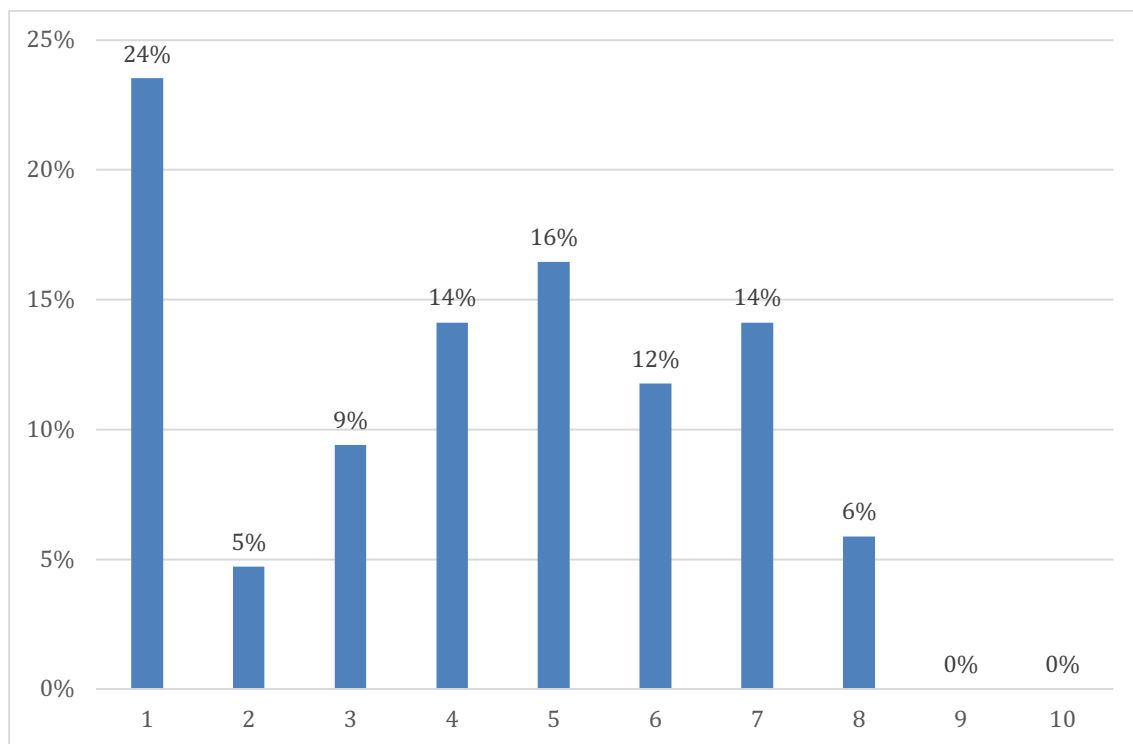
4.1.4 Satisfacció amb les accions de dinamització proposades per l'ajuntament

Les accions de dinamització que es proposen des de l'ajuntament aporten poca satisfacció al teixit comercial. Concretament, la valoració mitjana és de 4,2/10.

Tanmateix, aquesta puntuació també ha millorat sensiblement des de 2015 en què la nota mitjana que s'atorgava a aquest aspecte era de 4/10.

Amb tot, però, destaca com un grup important de comerços (el 24% del total) fan una valoració molt negativa d'aquest àmbit. Si obviéssim aquest col·lectiu (que es podria definir com escèptic amb l'administració pública), la valoració mitjana seria de 5,1/10.

Gràfic 11. Histograma del grau de satisfacció amb accions de dinamització proposades per l'ajuntament

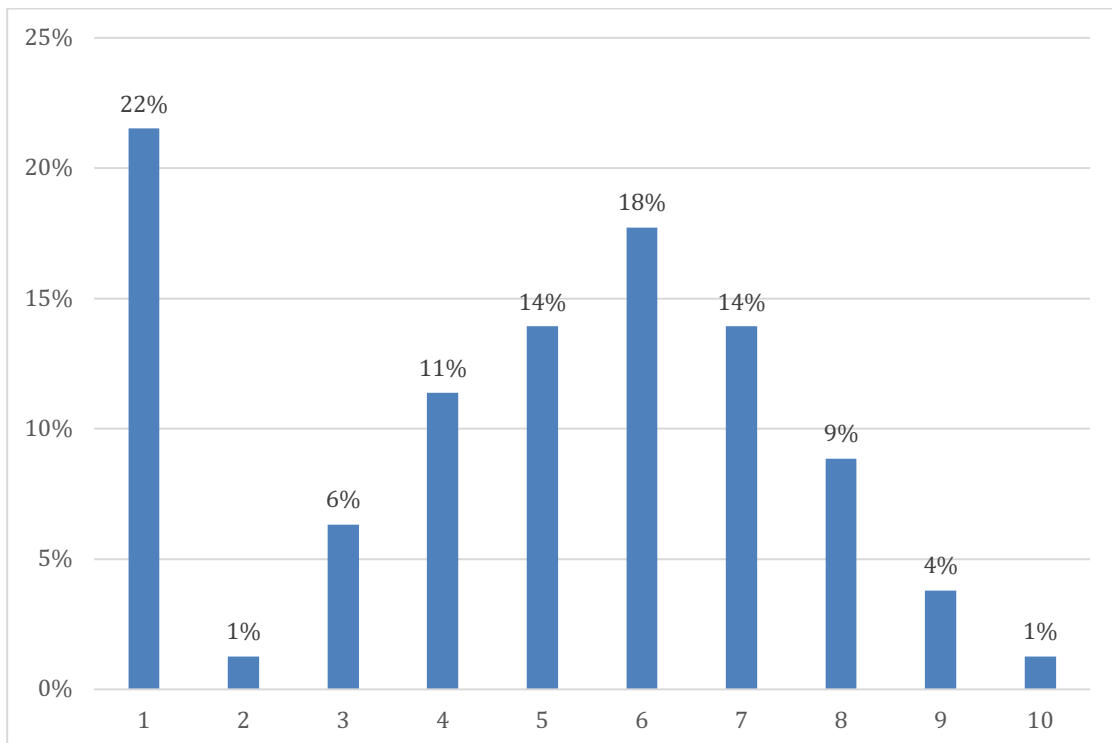

4.1.5 Satisfacció amb les accions de dinamització proposades per les associacions de comerciants

En relació a les accions de dinamització que s'organitzen des les associacions de comerciants del municipi, aquestes estan puntuades amb un 4,8/10; una valoració que ha millorat d'ençà l'any 2015 (4,1/10).

De la mateixa manera que en el cas de l'ajuntament, si s'eliminessin els casos d'aquells establiments que valoren molt negativament aquest col·lectiu (22%) – i que també es podrien definir d'escèptics amb l'associació – aleshores la puntuació mitjana seria de 5,8/10.

Gràfic 12. Histograma del grau de satisfacció amb accions de dinamització proposades per l'associació de comerciants

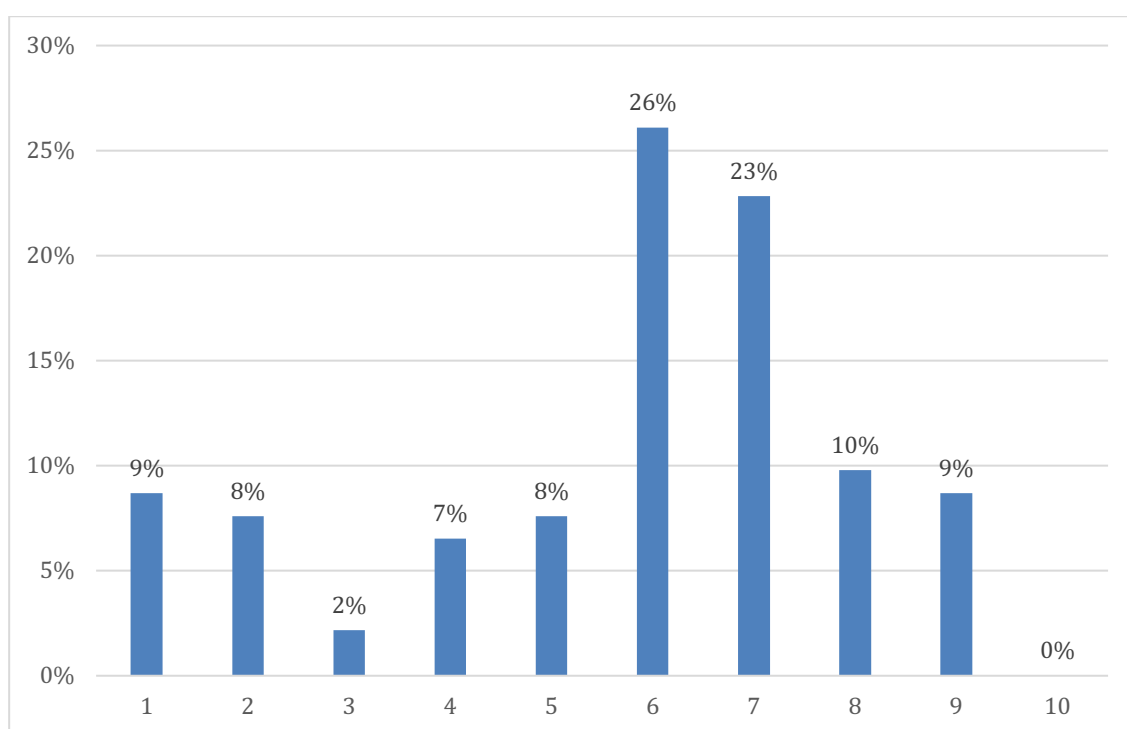
4.1.6 Satisfacció general amb el teixit comercial

Finalment, la satisfacció general amb el conjunt del sector comerç i serveis del municipi és, en general, positiu.

La valoració mitjana és de 5,9/10. Aquesta dada ha experimentat, a més, una millora respecte l'any 2015 en què es puntuava en 4,9.

Per tant, la satisfacció dels comerços amb el propi teixit comercial del municipi ha anat en augment en els darrers anys.

Gràfic 13. Histograma del grau de satisfacció general amb el teixit comercial del municipi

Conclusions

El sector comercial i de serveis del municipi de Rubí es troba en un context de conjuntura d'estabilitat. Així ho demostra l'evolució del darrer any i la previsió de futur que fan ja sigui en la xifra de negoci com en la generació de llocs de treball.

Per una banda, el creixement del darrer exercici ha estat molt lleu i la creació d'ocupació, tot i ser present, es dedueix que ha estat temporal i de poca qualitat. Per altra, la perspectiva pel proper any és de prudència atès que el sector explicita que el creixement serà, pràcticament, inexistent.

Aquestes dades contrasten amb les obtingudes en el darrer estudi de clima comercial que es dugué a terme l'any 2015. En aquell any el baròmetre mostrava símptomes de recuperació econòmica; tot i ser cert que el període anterior fou d'una desacceleració econòmica que va afectar, també, a les activitats de venda al detall i empreses de serveis de la ciutat.

Un altre aspecte que també evidencia el període d'estabilitat és el grau d'inversions efectuades i la previsió d'incrementar els actius no corrents el proper any.

Amb tot, els símptomes de creixement zero coincideixen amb les macromagnituds a nivell autonòmic, fet pel que es pot concloure que l'evolució de Rubí està en consonància amb la del sector comercial arreu de Catalunya.

Tanmateix, malgrat aquests símptomes d'estabilitat, es detecta que el teixit comercial del municipi està més satisfet que en l'any 2015. De fet, alguns aspectes han experimentat una millora significativa, fet que reflecteix que la tasca duta a terme des del consistori convenç cada vegada més als agents involucrats.

En aquest sentit, l'urbanisme de la zona, l'evolució des les vendes i les accions de dinamització han incrementat la seva valoració. D'altres, però, com és el cas de les places d'aparcament, continuen sent objecte de malestar entre el teixit comercial.

Propostes de millora

Amb tot, les línies de millora que es proposa de cara a millorar els indicadors recollits en el següent informe són els següents:

- Continuar realitzant l'enquesta de clima comercial amb certa periodicitat per tal de poder avaluar i comparar resultats amb intervals de temps òptims.
- Realitzar una enquesta d'atractivitat de l'eix comercial adreçat la ciutadania per obtenir dades i resultats en relació als motius que porten a les persones a passejar i comprar per al centre de Rubí. A més i de manera addicional, és convenient diagnosticar l'efecte del comerç electrònic i de la última milla.
- Quantificar l'impacte econòmic de les fires i festes que es facin en el carrer i que siguin susceptibles de generar atractivitat per al sector comerç i serveis.

ANNEX: ENQUESTA DE CLIMA COMERCIAL

Bon dia/Bona tarda, truquem de J3B3 Economics, i estem realitzant una enquesta de clima comercial a Rubí. L'enquesta és de només dos minuts. Podriem parlar amb la persona responsable del negoci?

BLOC 0. Dades d'interès

B1. Ens podria indicar en quin sector s'engloba la seva empresa?

- Alimentació
- Tèxtil, moda i complements
- Equipament de la llar
- Lleure i cultura
- Serveis personals
- Restauració
- Altres serveis
- Altres comerços

B2. En quina zona de Rubí s'ubica el seu establiment?

Carrer Maximí Fornés → Preguntar també Bloc 3
Can Fatjó i Sant Jordi Parc
Ca n'Oriol
Can Rosés i el Pinar
Ca n'Alzamora i Can Vallhonrat
Les Torres i 25 de setembre
Zona centre i el mercat → Preguntar també bloc 4
Altres

BLOC 1. CLIMA COMERCIAL

1. Aquest any ,ha venut més/igual/menys que l'any passat?

- Més
- Igual
- Menys
- Ns/nc

1.1: En quin %? _____

2. En relació al nombre de treballadors, en sou més/igual/menys que l'any passat?

- Més
- Igual
- Menys
- Ns/nc

3. Preveu que el queda d'any vendrà més/igual/menys que l'any anterior :

- Més
- Igual
- Menys
- Ns/nc

3.1: En quin %? _____

4. Preveu que el queda d'any contractarà més/igual/menys treballadors l'any anterior:

- Més
- Igual
- Menys
- Ns/nc

5. En els darrers dotze mesos heu realitzat alguna inversió (més de 600€) de millora en vostre establiment?
- Sí, he realitzat alguna millora en el meu establiment
 - No, no he realitzat cap millora en el meu establiment.
6. Preveieu en els dotze propers mesos realitzar alguna inversió de millora (més de 600€) en el vostre establiment?
- Sí, tinc previst realitzar alguna millora en el meu establiment
 - No, no tinc previst realitzar cap millora en el meu establiment.
7. S'assabenta de les notícies, campanyes, subvencions relacionades amb comerç?
- Sí
 - No

BLOC 2. SATISFACCIÓ

8. De l'1 al 10, sent 1= GENS i 10=MOLT, quin és el seu grau de satisfacció amb:
- Urbanisme de la zona on s'ubica el seu negoci
 - Aparcament disponible a la zona.
 - Xifra de vendes del seu negoci.
 - Accions de dinamització proposades per l'Ajuntament.
 - Accions de dinamització fetes des de l'Associació de Comerciants.
 - Satisfacció general amb el comerç del municipi.

BLOC 3: OBRES DE MAXIMÍ FORNÉS

9. Considera que les obres de pacificació que s'han realitzat són positives per al seu negoci:
- Sí
 - No
 - Ns/Nc
10. Considera que les obres de pacificació afavoriran una major presència de vianants?
- Sí
 - No
 - Ns/Nc